

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної студентської науково-практичної
конференції**

**СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО
ПІСЛЯЗБИРАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ТА МАРКЕТИНГУ
ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ**

Мелітополь, 2019

Оргкомітет конференції:

Український проект бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP)

Терновський В.О. - заступник менеджера проекту
Кюрчев В. М. - д.т.н., професор, ректор ТДАТУ
Надикто В. Т. - д.т.н., професор, проректор з НР
Ломейко О. П. - доцент, к.т.н., проректор з НПП

Інформаційно-консультаційний центр «Агро-Таврія»:

Подшивалов Г.В. - голова організації
Сухаренко О.І. - консультант по роботі з ЗВО

Кафедра харчових технологій та готельно-ресторанної справи ТДАТУ:

Прісс О. П., д.т.н., професор	Сердюк М. Є., д.т.н., професор
Жукова В. Ф., к.с.-г.н., доцент	Кулик А. С., к.т.н., ст. викладач
Гапріндашвілі Н. А., к.с.-г.н., доцент	Сухаренко О. І., к.с.-г.н., доцент
Здоровцева Л. Н., к.б.н., доцент	Кюрчева Л. Н., к.с.-г.н., доцент

Кафедра маркетингу ТДАТУ:

Легеза Д.Г., д.е.н., професор	Олексенко Р.І., д.ф.н., професор к-ри
Нехай В.В., к.е.н., доцент кафедри	Колокольчикова І.В., к.е.н., доцент
Серських Н.С., к.е.н., доцент	Шквиря Н.О., к.е.н., доцент
Куліш Т.В., к.е.н., доцент	Арестенко Т.В., к.е.н., доцент
Коноваленко А.С., к.е.н., доцент	Вертегел С.Я., ст. викладач

Сучасні підходи до післязбиральних технологій та маркетингу плодоовочевої продукції: матеріали Міжнародної студентської науково-практичної конференції, м. Мелітополь, 2019 р. - Мелітополь: Видавничо-поліграфічний центр «Lux», 2019. – 265 с.

Міжвузівська студентська науково-практична конференція «Сучасні підходи до післязбиральних технологій та маркетингу плодоовочевої продукції» проводиться з метою обміну досвідом та висвітлення нових теоретичних та практичних результатів щодо застосування сучасних інноваційних технологій в агропромисловому комплексі із залученням студентів до науко-практичної діяльності та стимулюванню і підтримки наукової діяльності молоді. Результатом конференції є обговорення нових наукових і практичних результатів, оцінка застосування сучасних технологій, обмін думками та пошук нових пріоритетних напрямків наукових досліджень, встановлення та розвиток нових контактів у сфері наукового співробітництва між навчальними закладами, підприємствами України, впровадження нових наукових розробок (бізнес контакти), залучення молодих науковців до розробки актуальних напрямків наукових досліджень.

Зміст матеріалів міжнародної студентської науково-практичної конференції є точкою зору авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Канади.

UHBDP
Український проект
бізнес розвитку плодоовочівництва

Canada **MEDA**

Український проект бізнес-розвитку плодоовочівництва (UHBDP) фінансується Міністерством міжнародних справ Канади, реалізується та співфінансується Менонітською Асоціацією Економічного Розвитку (MEDA). MEDA співпрацює з Ізраїльським агентством міжнародного співробітництва (MASHAV) та міжнародними сервісними компаніями з метою надання технічної підтримки.

Ukraine Horticulture Business Development Project (UHBDP) is funded by Global Affairs Canada (GAC), co-financed and implemented by Mennonite Economic Development Associates (MEDA). MEDA has partnered with Israel's Agency for International Development Cooperation (MASHAV) and international service providers to deliver technical assistance.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІННОВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ТЕХНОЛОГІЇ ОХОЛОДЖЕННЯ І ЗБЕРІГАННЯ ПЛОДІВ ТА ОВОЧІВ

Зміни вмісту аскорбінової кислоти у плодово-ягідній замороженій суміші Бартиш Д. І., Сердюк М. Є.	8
Вплив розчинів нанометалів на інтенсивність дихання при зберіганні плодів груші Караулова С. С., Сердюк М. Є.	15
Вплив обробки екзогенними антиоксидантами на якість плодів томата при зберіганні Онопченко Н.В., Жукова В.Ф.	20
Сучасні підходи зберігання плодоовочевої продукції Акімова А.О., Грицина М.С., Біліченко О.С.	24
Перспективи інноваційно-інвестиційного розвитку виробництва овочевої продукції Іваськевич М. В., Горбатюк В. С., Бобровська Н. В.	27
Післязбиральні зміни у свіжій зелені коріандру Нестеров Ю.Ю., Прісс О.П.	31
Тенденції інноваційного розвитку галузі овочівництва в Україні Чегурко Н.О., Смирнова Н.В.	34
Технологія зберігання гарбуза із застосуванням природних фенольних сполук Здоровцева Л.М., Майборода Д.О., Міліч В.О., Душина М.А., Якубовська В.В.	40
Динаміка зміни маси ягід чорної смородини під час зберігання Коляденко В. В., Сердюк М. Є.	46

СЕКЦІЯ 2. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ПЕРЕРОБКИ ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Перспективи розширення асортименту продуктів переробки грибів із підвищеною біологічною цінністю Бандура І. І., Кулик А. С., Макогон С. В., Орлова Т. Ю., Севастьянович О.С.	51
Використання грибних полісахаридів у технології страв функціонального призначення Сокот О. Є., Бандура І.І., Кулик А.С.	57
Розробка рецептури натурального мармеладу з персиків Степаненко В., Новікова Х., Бандура І. І., Кулик А. С.	60

Розробка нового виду заморожених напоїв на основі сливового соку Карнаушенко В.В., Григоренко О.В.	64
СЕКЦІЯ 3. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ХАРЧОВОЇ СИРОВИНИ ТА ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	
Переваги впровадження цукрового сорго. Напрямки вирощування та готова продукція Коваленко О.А., Хоменко А.К.	70
Визначення придатності сортів черешні середнього терміну досягання до заморожування за величиною втрати соку Індік В. С., Іванова І. Є., Сердюк М. Є.	74
Вплив гібридного складу на урожайність, показники якості та товарності плодів огірка на півдні України Кобіцька В.П., Каращук Г.В.	79
Нішеві культури вирощування екзотики в Україні Бойко О.А., Коваль П.О., Кузьома В.В.	84
Переваги та недоліки генетично модифікованої овочевої продукції Олейніченко К.О., Цимбалюк К.О., Біліченко О.С.	87
Швидка заморозка продукції плодоовочівництва Архипов Я.О., Волков М.О., Павлюк С.І.	91
Впровадження інноваційних технологій вирощування плодоовочевої продукції в контексті покращення її якості Яковлев Д.Р., Дідур Г.І.	94
Вплив передпосівної обробки насіння металохелатним комплексом германію на початкові стадії розвитку пшениці озимої Садовенко С.С., Люлька А.С., Песарогло О.Г.	98
Влияние биопрепарата германия на основе микроводоросли <i>Chlorella vulgaris</i> на всхожесть и развитие семян высших растений Чернега К.В., Маріна О.В., Песарогло О.Г.	102
Вплив комплексів германію та кобальту при вирощуванні пшениці озимої в умовах півдня України Черемуха Д.О., Грабарчук А.О., Песарогло О.Г.	108
Розробка адаптивних технологій вирощування гороху в умовах півдня України з метою покращення якості харчової сировини Ковшаківа Т.С., Аверчев О.В., Онищенко О.В.	112
Дослідження сучасних умов зберігання фруктів та овочів у сховищах Алещенко Л.О., Кириченко Н.В., Жосан Г.В.	115

СЕКЦІЯ 4. СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ЛОГІСТИЧНИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАВОК СИРОВИНИ ТА ТОВАРНОЇ ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Сучасні логістичні технології при поставці плодоовочевої продукції Буганов О.В., Волосюк В.	120
Використання SRM-систем для оптимізації ланцюгів постачання сировини Ендрес в. С., Волосюк В.	123
Сучасні вимоги до логістичного забезпечення постачань сировини та товарної плодоовочевої продукції Кацак О., Нехай В.	126
Особливості просування плодоовочевої продукції Кашуба Н., Арестенко Т.	129
Логістичні ланцюги постачання плодоовочевої продукції Чабаненко О., Вишневська О.	132
Особливості розподільчої логістики овочів у торговельних мережах Кротюк К., Галат Л.	136

СЕКЦІЯ 5. КРЕАТИВНІ ПІДХОДИ ДО МАРКЕТИНГУ ПЛОДІВ ТА ОВОЧІВ.

Маркетинг плодоовочевої продукції сільськогосподарських підприємств Андрущенко С., Олексенко Р.	141
Стратегічний аналіз макросередовища підприємств овочевої галузі Бенько В., Шквиря Н.	145
Мистецтво мерчендайзингу: як красиво продавати овочі та фрукти Білоконь С., Арестенко Т.	151
Перспективи розвитку маркетингу продукції плодоовочівництва Бондаренко Д., Кузьома В.	154
Обліпіха. Маркетингові перспективи вирощування Бріцин А, Арестенко Т.	158
Перспективи розвитку ринку журавлини в Україні Гребельна Г., Колокольчикова І.	162
Тенденції виробництва винограду в Україні та світі Дударєва А., Колокольчикова І.	167
Інструменти ефективного маркетингу плодів та овочів Коньшин В., Куліш Т.	171
Тенденції виробництва яблук в Україні Краєва О., Колокольчикова І.	175

Розробка товарної стратегії підприємства сокової галузі	
Крутікова А., Шквиря Н.	180
Перспективи розвитку підприємства на ринку заморожених ягід	
Лебедка А., Шквиря Н.	184
Маркетинг у налагодженні збуту плодоовочевої продукції Мелітополя	
Лунга Д., Нехай В.	189
Маркетингова діяльність в плодоовочевництві	
Михайлова М., Арестенко Т.	193
Тенденції виробництва вишні та черешні в Україні	
Пазенко П., Колокольчикова І.	199
Сучасні тенденції розвитку ринку ягід в Україні	
Плясецька В., Колокольчикова І.	204
Маркетингове дослідження ринку плодів Запорізької області	
Скачков С., Куліш Т.	210
Тенденції розвитку виробництва овочів та продуктів їх переробки в Україні	
Трофімова М., Сахацький М., Запша Г.	216
Стратегія и товарная політика підприємства	
Фер Чаглар Ресул, Сахацький П.	222
Креативний маркетинг як засіб підвищення конкурентоспроможності підприємств – виробників плодоовочевої продукції	
Фурса В., Арестенко Т.	227
Формування ефективної системи маркетингу підприємств на ринку плодів	
Хахаєва М., Куліш Т.	231
Стратегічний аналіз зовнішнього середовища підприємств сокової галузі	
Шквиря С., Шквиря Н.	236
Маркетингові дослідження напрямків діяльності підприємств плодоовочевої галузі на зарубіжних ринках	
Алещенко Л., Жосан Г.	239
Перспективи вирощування та розвитку ринку лаванди в умовах України	
Гетьман А., Ковтун В.	244
Мікрозелень як інноваційний напрям аграрного підприємництва	
Сімоненко Т. Аверчева Н.О.	250
Сучасний стан та перспективи виробництва картоплі в Україні	
Рикун Є., Бойко Л.	255
Сучасний стан ринку томатів в Україні	
Антоненко А. Бойко Л.	259
Перспективи виробництва спаржі в Україні	
Луценко А., Бойко Л.	262

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА КАРТОПЛІ В УКРАЇНІ

Рикун Є.В. – *здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*
Бойко Л.О. – *к.с.-г.н., доцент*

Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет», м. Херсон, Україна

Картоплярство - галузь, яка у світі б'є рекорди, а в Україні розвивається ледь помітними темпами. І це при тому, що цю культуру вирощують на наших теренах з діда-прадіда, а результати по сьогодні вкрай катастрофічні. А можливо, тому й катастрофічні, що досі багато виробників користуються у виробництві ще дідівськими методами, які вже давно віджили і не дають потрібних результатів. І це при тому, що ми маємо усі сприятливі умови для високорентабельного вирощування, про які іноземці тільки мріють. У продовольчому балансі країни продукція картоплярства займає друге місце, тому в народі картоплю називають другим хлібом.

Аграрний сектор виступає пріоритетною складовою наповнення бюджету, на долю якого припадає 17-18 %. Завдяки сільськогосподарському виробництву гарантується продовольча безпека країни. Картоплярству властиві висока трудомісткість виробництва, складність технології, швидке реагування на якість і терміни проведення агротехнологічних заходів та значні сезонні коливання в трудовитратах: посадка - 7%, догляд - 17%, збирання врожаю - 52%.

За останні два десятиліття зібрана площа в країні під картоплею в усіх категоріях господарств суттєво скоротилася. Якщо у період із 1990р. по 2000р. вона зросла із 1432,7 тис. га до 1631,0 тис. га, то впродовж 2001-2017рр. істотно зменшилася - до 1323,2 тис. га.

Традиційно товарним вирощуванням бульби здебільшого займаються господарства населення. У 2017р. їх частка в структурі зібраної площі сягала 98,6%, тоді як на сільськогосподарські підприємства припадало лише 1,4%.

Попри скорочення посівних площ виробництво її впродовж останніх років перевищує 20 млн. т, що є результатом підвищення середньої урожайності з 12,16 т/га у 2000 р. до 16,78 т/га торік. При цьому різниця у показниках між середньою урожайністю в сільськогосподарських підприємствах і господарствах населення, за даними 2017 р., становить 7,19 т/га, або в 1,4 рази є вищою у першій категорії господарств, ніж у другій. Водночас, за вказаний період середня урожайність вирощування картоплі зростає як у господарствах населення (у 1,4 рази), так і в сільськогосподарських підприємствах (у 2,2 рази) [1].

Найбільші площі під картоплею минулого року були зосереджені у Вінницькій (108,5 тис. га, або 8,2% до загальної площі), Волинській (72,6 тис. га, або 5,5%), Дніпропетровській (53,1 тис. га, або 4,0%) областях. За результатами аналізу статистичних даних торік середня урожайність вирощування картоплі коливалася від 20,90 т/га у Хмельницькій і до 9,68 т/га у Миколаївській областях.

За рівнем врожайності Україна займає 86-е місце в світі. В середньому по Україні врожайність картоплі становить 165 ц/га, і перше, що обумовлює такі низькі показники, - це використання неякісного, не оздоровленого насінневого матеріалу. У більшості випадків сільськогосподарські підприємства не оновлюють посадковий матеріал. Загалом близько 38-39% картоплі, що споживається в Україні, є придбаною. Більшість же потреб у цьому продукті забезпечується за рахунок власного виробництва, тобто картоплею вирощеною на присадибних ділянках.

Продовольчий фонд картоплі торік становив 5,9 млн т, або 31% до загальної пропозиції. Решта картоплі розподілялася наступним чином: на

кормові цілі надійшло понад 29%, перероблялося на нехарчові цілі - 6%, витрачалося на посадку - 26%. Картопля є продуктом повсякденного харчування людини. У 2016р. споживання картоплі на одну особу в Україні становило 140 кг, що на 16 кг, або 13% перевищувало раціональні норми харчування, визначені Міністерством охорони здоров'я.

Аналіз даних показує, що виробництво становить в останні роки у середньому 420 кг, а споживається в 130-135 кг на одну особу при науково обґрунтованих нормах 124 кг на одну особу. Як свідчать дані УАВК, Україна стала основним постачальником картоплі сезону 2017-2018 рр. для Молдови. Саме вона вже за період із січня по травень 2018р. закупила для своїх потреб в Україні 5,93 тис. т на \$1,07 млн. Ще одним важливим покупцем для України стала Грузія, яка вже у цьому році імпортувала 290 т продукції загальною сумою \$52 тис. Помалу відновлюють українські аграрії експорт картоплі до Білорусі - 270 т на \$48 тис [2].

В умовах ринкової трансформації проявилися окремі негативні тенденції розвитку галузі картоплярства в Україні:

- кардинальна зміна структури виробництва на користь дрібних виробників - 98,7% валового збору картоплі припадає на особисті господарства населення і лише 1,3% - на підприємства суспільного сектору;

- різке коливання обсягу виробництва картоплі (відхилення валового збору від середньорічних показників досягає 20%);

- урожайність картоплі в 3 - 4 рази нижча, ніж у розвинутих країнах Європи;

- низька товарність картоплі, так як 25 - 30% валового збору залишається на насіння, а близько 20% - на кормові цілі;

Зазначені негативні тенденції розвитку галузі картоплярства свідчать про низьку технологічну ефективність виробництва картоплі в Україні порівняно з провідними виробниками Європи та світу. Для подолання негативних тенденцій в розвитку ринку картоплі та картоплепродуктів

потрібно створити сприятливі умови для реалізації картоплі та продуктів її переробки, формування ринків сільськогосподарської продукції, відповідної ринкової інфраструктури, створення оптових продовольчих ринків, а також формування кооперативів товаровиробників та інших підприємницьких структур усіх форм власності з виробництва, заготівлі, переробки і реалізації картоплі та надання різних послуг.

Використана література:

1. Гуцол Т.Д., Василюк В.І., Лукач С.В. Сучасний стан виробництва картоплі в Україні [URL:http://journals.uran.ua/index.php/2311-1828/article/view/53266](http://journals.uran.ua/index.php/2311-1828/article/view/53266)
2. Кернасюк Ю. Ринок картоплі: основні тренди.[URL:http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichni-hektar/item/10262-rynok-kartopli-osnovni-trendy.html](http://agro-business.com.ua/agro/ekonomichni-hektar/item/10262-rynok-kartopli-osnovni-trendy.html)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної студентської науково-практичної
конференції**

**СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО
ПІСЛЯЗБИРАЛЬНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА МАРКЕТИНГУ
ПЛОДООВОЧЕВОЇ ПРОДУКЦІЇ**

Підписано до друку 18.05.2019. Форма 60x84 1/16.

Папір офсетний. Наклад 100 примірників

Замовлення № 162

Видавець і виготовлювач ФОП Верескун В.М.

Видавничо-поліграфічний центр «Люкс»

м. Мелітополь, вул. М. Грушевського, 10. тел.: (0619) 44-45-11

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виробників

і розповсюджувачів видавничої продукції

від 11.06.2002 р. серія ДК №1125